

BOG

EN DØDSNAT + NOVELLEN VED LARS SKRÆDDERS SYGESENG (/BOEGER/EN-DØDSNAT-NOVELLEN-VED-LARS-SKRAEDDERS-SYGESENG)

Af Marie Bregendahl (/forfattere/marie-bregendahl) (2013)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET (HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-BASIS%3A51017889&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/en-dødsnat-novellen-ved-lars-skrædders-sygeseng) for at anmelde

Facebook (<http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/en-dødsnat-novellen-ved-lars-skrædders-sygeseng&title=En Dødsnat + novellen Ved Lars Skrædders Sygeseng>) Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/en-dødsnat-novellen-ved-lars-skrædders-sygeseng&status=En Dødsnat + novellen Ved Lars Skrædders Sygeseng>)

En gårdmandskones dødsbarn i barselsengen udløser et virvar af følelser hos familien især hos de to halvvoksne døtre. I novellen om Lars Skrædder tematiseres de fattiges vilkår og den sociale ulighed

TAGS:

DØDEN (/TAXONOMY/TERM/13728)
LANDLIV (/TAXONOMY/TERM/6172)
SYGDOM (/TAXONOMY/TERM/10238)

FATTIGDOM (/TAXONOMY/TERM/3039)
MOR-DATTER FORHOLDET (/TAXONOMY/TERM/7365)

FØDSEL (/TAXONOMY/TERM/3589)

KVINDELIV (/TAXONOMY/TERM/6048)

SOCIALREALISME (/TAXONOMY/TERM/9759)

ANMELDELSE

28 maj.14

(/users/astrid-rode)

Af Astrid Rode (/users/astrid-rode)

Skribent

Fantastiske beskrivelser af de barske livsvilkår på landet i 1880'erne, hvor døden er en naturlig del af livet og kan ramme når som helst.

Marie Bregendahl (1867-1940) er inspireret af den mundtlige fortælletradition og af det moderne gennembrud, der som bekendt satte problemer til debat. Bregendahl rejste fra Jylland til København, og hun var i en periode gift med Jeppe Aakjær. Hun blev skrevet ud af litteraturhistorien i lighed med andre kvinder, men nu har forlaget Gladiator sat sig for at sætte fokus på glemte kvindelige forfattere.

Bregendahl beskriver nøgternt det cykliske liv på landet, hvor livets gang var bestemt af årstidernes skiften. På den tid var Danmark et klassesamfund, hvor social opstigning forblev en drøm for de fleste, der var børn af daglejere og husmænd.

I 1880'erne døde mange kvinder i barselssengen og andre døde af banale sygdomme, begge dele beskrives i de to fortællinger. Både i *En dødsnat* og *Ved Lars Skrædders sygeseng* tilkaldes lægen først, når det er for sent. Det skyldes, at man troede, at det var Guds vilje, når sygdommen ramte og en stærk tro på autoriteterne gjorde, at man ikke ville tilkalde doktoren unødigt. Karakteren Doktor Lund går igen i begge fortællinger. Han beskrives som en læge, der bevarer roen, og som respekterer alle mennesker, også dem, der ikke er boglærde.

I *En dødsnat* ligger Anna Gram døende i barselssengen. Hun har været familiens samlende kraft, og det er en tragedie, hvis hun ikke overlever. Imens går livet videre, og der bages vafler, et ritual der gentages ved alle fødsler på gården. Datteren Lise er bekymret for sin mor, men samtidig tænker hun på de muligheder, mors død vil give hende, eksempelvis at hun kan gå i hendes tøj. Samtidig aner hun en barsk fremtid for sig selv og sine søskende.

I *En dødsnat* er der en alvidende fortæller på spil, der både beskriver de ydre omgivelser og personernes tanker og følelser. Det fremgår ikke tydeligt hvem hovedpersonen er i *En dødsnat*, ved første øjekast er det Lise, men måske er det Anna Gram, der er hovedpersonen.

Novellen *Ved Lars Skrædders sygeseng* beskriver en sørgelig skæbne. I gamle dage var det de vanføre eller handicappede, som ikke kunne klare hårdt fysisk arbejde, der blev skræddere. Det er også tilfældet i *Ved Lars Skrædders sygeseng*. Det ulykkelige ved historien er, at Lars ikke blev født som krøbling, men blev slået til krøbling af sin husbond som barn. På den tid måtte børn ud at tjene blot ti år gamle, når deres familie var fattige. Lars Skrædder har trods sit handicap forsøgt at give sin intelligente søn mulighed for at tage en uddannelse, men efter latinskolen rækker sønnens evner ikke længere, og han dumper sine eksamener.

Der skal lyde en varm anbefaling fra denne anmelder af *En Dødsnat* og *Ved Lars Skrædders sygeseng*, som begge gør et uudsletteligt indtryk. For nye læsere vil det oplysende efterord ved tidligere rektor for forfatterskolen Hans Otto Jørgensen være et godt sted at starte.

ANALYSE

BOGDETALJER

Andre bøger af Marie Bregendahl

